

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ΄ ΤΑΞΗΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΕΥΤΕΡΑ 23 ΜΑΪΟΥ 2016
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ**

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α1

- α) **Κόμμα του Γ. Θεοτόκη:** Σχολικό βιβλίο σελίδα 93: «Το κόμμα του Γ. Θεοτόκη ... Αντιβενιζελικών».
- β) **Προσωρινή Κυβέρνησις της Κρήτης (1905):** Σχολικό βιβλίο σελίδα 213-214: «Η επανάσταση είχε αποκτήσει ισχυρά ερείσματα ... «το Θέρισσο» και προαιρετικά: «Η χωροφυλακή ... επαναστάτες».
- γ) **Μικτή Επιτροπή Ανταλλαγής:** Σχολικό βιβλίο σελίδα 152: «Με βάση το άρθρο 11 ... των ανταλλαξίμων».

ΘΕΜΑ Α2

- α) Σωστό β) Λάθος γ) Λάθος δ) Λάθος ε) Σωστό

ΘΕΜΑ Β1

Σχολικό βιβλίο σελίδα 142-143: «Η επιστροφή των προσφύγων ... Ανατολική Θράκη» (ΦΟΡΕΙΣ: Πατριαρχική Επιτροπή, Υπουργείο Περιθάλψεως, Υπηρεσία Παλιννοστήσεως και Περιθάλψεως) και «Οι συνθήκες ... της προσφυγιάς».

ΘΕΜΑ Β2

Σχολικό βιβλίο σελίδα 157: «Η αστική στέγαση συνάντησε ... λιμανιών κ.ά)» και προαιρετικά μπορούμε να αναφέρουμε σχολικό βιβλίο σελίδα 157: «Την αστική αποκατάσταση ... εύρεση εργασίας».

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Γ1

- α. Σχολικό βιβλίο σελίδα 78-79: «Παρά την έντονη αντίδραση ... το 1875» και αξιοποίηση στοιχείων του Α κειμένου.
Πιο αναλυτικά: Σελίδα 78-79: «Παρά την έντονη αντίδραση ... το 1875» και σχολιασμό του κειμένου Α
Λίγες μέρες μετά την εκλογική νοθεία στις εκλογές της 29ης Ιουνίου 1874, ο Χ.Τρικούπης αρθρογραφεί στην εφημερίδα «Καιροί» με ένα πολύκροτο πολιτικό κείμενο με τίτλο «Τις πταίει;». Σ' αυτό διατυπώνει τις κατηγορίες του εναντίον του βασιλέα Γεωργίου Α', τον οποίο θεωρεί αποκλειστικά υπεύθυνο της πολιτικής αστάθειας που ταλανίζει τη χώρα. Τον χαρακτηρίζει συγκεντρωτικό, υπονομευτή των συνταγματικών θεσμών. Συμπληρωματικά στοιχεία του παραθέματος απ' την αρθρογραφία του Τρικούπη υπογραμμίζουν το πώς ο Μεσολογγίτης πολιτικός αντιλαμβάνεται το ρόλο του λαού και των πολιτικών. Ο λαός βρίσκεται μπροστά στο

δίλημμα της υποταγής ή της επανάστασης 1949 ενώ οι πολιτικοί αποδεικνύονται ανίκανοι να αντικρούσουν τον αντιδημοκρατικό τρόπο διακυβέρνησης του θρόνου και μάλιστα οι ίδιοι υποθάλπουν αυτή την αυταρχικότητα.

- β. Ρύθμιση:** Σχολικό βιβλίο σελίδα 79: «Η ιδέα ανήκε ... πλειοψηφίας των βουλευτών» και αξιοποίηση στοιχείων της δεύτερης παραγράφου του Α κειμένου: «Η αιχμηρή ... προοπτική».

Συνέπειες στο κοινοβουλευτικό σύστημα

Σχολικό βιβλίο σελίδα 79: «Αυτό θα στερούσε ... πολιτικού τοπίου» και σελίδα 80: «Το διάστημα μεταξύ ... δικομματισμός θεμελιώθηκαν» και αξιοποίηση στοιχείων του Β κειμένου, στο οποίο ο βασιλιάς Γεώργιος Α΄ (11 Αυγούστου 1875) με την ομιλία του αυτή αποδέχεται την αρχή της Δεδηλωμένης, δηλώνοντας την πίστη και την αφοσίωσή του στο Σύνταγμα και τους κοινοβουλευτικούς θεσμούς. Με την αποδοχή της Αρχής αυτής, η χώρα θα οδηγηθεί στην πολιτική σταθερότητα, ευρυθμία πολιτεύματος.

ΘΕΜΑ Δ1

- α.** Ως προς τους στόχους και το περιεχόμενο, σχολικό βιβλίο σελίδα 25: «Η οριστική αντιμετώπιση ... επιβίωσής τους». Όπως προκύπτει και από το παράθεμα (Κείμενο Α΄, β) υπήρχαν κοινωνικοί λόγοι που καθιστούσαν αναγκαία τη μεταρρύθμιση για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που είχαν προκύψει –κυρίως στην Πελοπόννησο– από τις καταπατήσεις εθνικών και εκκλησιαστικών κτημάτων. Παράλληλα, θα ενισχυόταν και ο μικρός ή μεσαίος οικογενειακός κλήρος.

«Ταυτόχρονα το κράτος προσπαθούσε ... δημοσιονομικό αδιέξοδο». Επιχειρούσε να αυξήσει τα έσοδα όχι μόνον του ίδιου αλλά να ενισχύσει οικονομικά το τραπεζικό σύστημα και το εμπόριο, που θα αναπτύσσονταν με την αύξηση των εξαγωγών των αγροτικών προϊόντων. Παράλληλα, με αυτό τον τρόπο θα μπορέσουν να καλυφθούν και οι ανάγκες δανειοδότησης των νέων μικροπαραγωγών.

Κείμενο Α: Με τη διανομή των εθνικών γαιών το κράτος θα έχανε μεν ένα 25% της παραγωγής ταυτόχρονα όμως θα είχε ως όφελος την αύξηση των εισοδημάτων του από φόρους και δασμούς που επιβάλλονταν στο αυξημένο αγροτικό προϊόν των φυτειών και από τη διεύρυνση της επιχειρηματικότητας και την αύξηση της παραγωγής.

Σχολικό βιβλίο σελ. 25: «Οι στόχοι ήταν αντιφατικοί ... αρδευόμενα».

1917: Στόχοι και περιεχόμενο ρυθμίσεων

Σχολικό βιβλίο σελ. 43-44: «Το αποφασιστικό βήμα ... αγροτικό χώρο».

Κείμενο Β: Η πολιτική αυτή επιβεβαιώνει την πρόθεση των Φιλελευθέρων προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης της εθνικής ταυτότητας. Με αυτό τον τρόπο οι αγρότες και οι χριστιανικοί πληθυσμοί της Βόρειας Ελλάδας θα ήταν πρόθυμοι να υπερασπιστούν τη χώρα σε ενδεχόμενη πολεμική σύρραξη.

- β.** Υλοποίηση νομοθετικών ρυθμίσεων 1870-1871

Σχολικό βιβλίο σελ. 25: «Από το 1870 ως το 1911 ... ιδιοκτησίας» και από Κείμενο Α, η όλη προσπάθεια του εκσυγχρονιστή Κουμουνδούρου της περιόδου 1860-1880 στόχευε στην αγροτική ανάπτυξη και εκβιομηχάνιση της χώρας.

Υλοποίηση νομοθετικών ρυθμίσεων 1917

Σχολικό βιβλίο σελ. 44-45: «Με βάση αυτά τα νομοθετήματα ... Ρουμανία κ.λπ)» και από Κείμενο Β: Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης, όπως αναμενόταν είχε άμεσα θετικά αποτελέσματα. Παρά την πρόθεση των Φιλελευθέρων για εθελοντική και σταδιακή

εφαρμογή της μεταρρύθμισης μέσω προγραμμάτων χρηματοδότησης των ακτημόνων αγοραστών, οι οξύτερες πολιτικές συνθήκες της περιόδου (Εθνικός Διχασμός) επέβαλλαν στην Κυβέρνηση της Θεσσαλονίκης να υιοθετήσει πιο άμεσα και ριζοσπαστικά μέτρα για την εφαρμογή της μεταρρύθμισης.

Και από το Κείμενο Γ: Τελικά, η λύση που επιλέχθηκε ήταν να εφαρμοστεί και στη Βόρεια Ελλάδα το καθεστώς που είχε ακολουθηθεί και στη Νότια Ελλάδα, βασισμένο στην αγροτική μεταρρύθμιση. Επρόκειτο για ένα πρότυπο με αποδεδειγμένη επιτυχία όχι τόσο στον οικονομικό όσο στον πολιτικό τομέα, διότι οδήγησε στην πολιτική σταθερότητα, αναγκαία για την Ελλάδα της εποχής. Επιπρόσθετα, η μεταρρύθμιση συνέβαλε στην ενσωμάτωση και στην διασφάλιση της εδαφικής ακεραιότητας των βορείων περιοχών της χώρας. Η αγροτική μεταρρύθμιση υλοποιήθηκε με ταχείς ρυθμούς από το 1923, δηλαδή μετά την μικρασιατική καταστροφή και την άφιξη των προσφύγων. Ουσιαστικά, διανεμήθηκε ανταλλάξιμη μουσουλμανική και βουλγαρική περιουσία, καθώς και εκτάσεις Ελλήνων μεγαλοαγροκτημόνων.